

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN BİYOLOJİ ÖZ-YETERLİK ALGILARINA BİYOLOJİ ÖĞRETMENLERİNİN İLETİŞİM DAVRANIŞLARININ ETKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Hakan Kurt
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi,
OFMAE Bölümü, Biyoloji Eğitimi Bilim Dalı
kurthakan1@gmail.com

Doç. Dr. Gülay Ekici
Gazi Üniversitesi
Gazi Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
gulayekici@yahoo.com

Dr. Murat Aktaş
Mehmet Tunç Fen Eğitim Kurumları
murat.aktas2008@hotmail.com

Dr. Özlem Aksu
Kazan Mustafa Hakan Güvençer Anadolu Lisesi
ozlem-aksu-@hotmail.com

Özet

Öğretmenlerin sınıf içindeki iletişim davranışları öğrenciler üzerinde olumlu veya olumsuz etkisi olan faktörler arasında yer almaktadır. Bu çalışma lise öğrencilerinin biyoloji öz-yeterlik algılarına biyoloji öğretmenlerinin iletişim davranışlarının etkisini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma tarama modeline göre hazırlanmıştır. Araştırmaya biyoloji dersi almış olan toplam 234 lise 9., 10.,11. ve 12. sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırmada verileri toplamak için biyoloji öz-yeterlik algı ölçeği ve öğretmenin iletişim davranışları ölçeği kullanılmıştır. Biyoloji öz-yeterlik algı ölçeğinin Cronbach-Alpha Güvenirlik Katsayısı .89 olarak tespit edilirken, öğretmenin iletişim davranışları ölçeğinin Cronbach-Alpha Güvenirlik Katsayısı .83 olarak tespit edilmiştir. Verilerin analizinde betimsel istatistiklerin yanında, güvenirlilik katsayısı analizi, Kay-Kare testi ve Eta-Kare etki katsayısı analizi yapılmıştır.

Araştırma sonunda elde edilen en önemli sonuçlar şunlardır; öğrencilerin biyoloji öz-yeterlik algılarının yüksek düzeyde olduğu belirlenirken, öğrenciler biyoloji öğretmenlerinin en fazla anlayışlı ve arkadaşça davrandıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin biyoloji öz-yeterlik algılarıyla biyoloji öğretmenlerinin iletişim davranışları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Diğer taraftan öğrencilerin biyoloji öz-yeterlik algılarının biyoloji öğretmenlerinin iletişim davranışlarından büyük düzeyde etkilendiği belirlenmiştir ($\eta^2 = 0.217$).

Anahtar Sözcükler: Öz-yeterlik, biyoloji öz-yeterlik algısı, iletişim davranışları, öğretmen iletişim davranışları.

THE EFFECTS OF BIOLOGY TEACHERS' COMMUNICATION BEHAVIORS ON THE PERCEPTION OF SELF-EFFICACY ABOUT BIOLOGY

Abstract

The communication behaviors of teachers in the classroom constitute one of the factors that have positive or negative effects on the students. This study was conducted to determine the effects of biology teachers' communication behaviors on the perception of self-efficacy about biology. The research is based on survey model. In total, 234 students from 9th, 10th, 11th and 12th grade high school students were participated in the

study. The scale of the perception of self-efficacy about biology and the scale of the communication behaviors of teachers were used in the study in order to obtain data. While the Cronbach-Alpha reliability co-efficient of the scale of the self-efficacy about biology was determined as .89, the Cronbach-Alpha reliability co-efficient of the scale of the communication behaviors of teachers was determined as .83. In the analysis of data, reliability co-efficient analysis, Chi-Square test and eta-square effect co-efficient analysis were used beside descriptive statistics.

The most significant results obtained at the end of the research are the followings; it is determined that the students have a high self-efficacy about biology and they also stated that they consider their biology teachers behave the most understandingly and friendly. On the other hand, it is also determined that the students' perception of self-efficacy about biology is greatly affected by the communication behaviors of biology teachers ($\eta^2 = 0.217$).

Key Words: Self-efficacy, perception of self-efficacy about biology, the communication behaviors, the teacher communication behaviors.